

Joonas Venho

KANSALLISEN TULOREKISTERIN VASTAANOTTO PK-  
YRITYSTEN JA OHJELMISTOTALON NÄKÖKULMASTA

Liiketalouden koulutusohjelma  
2019

# KANSALLISEN TULOREKISTERIN VASTAANOTTO PK-YRITYSTEN JA TULOREKISTERIN NÄKÖKULMASTA

Venho, Joonas  
Satakunnan ammattikorkeakoulu  
Liiketalouden koulutusohjelma  
Toukokuu 2019  
Sivumäärä: 38  
Liitteitä: 1

Asiasanat: Palkkahallinto, Palkkajärjestelmät, Verohallinto

---

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää kuinka hyvin kansallisen tulorekisterin käyttöönotto on onnistunut pk-yritysten ja Visma Passeli ohjelmistotalon näkökulmista. Pyrittiin selvittämään erityisesti, kuinka hyvin tulorekisterin tulosta tiedotettiin etukäteen ja kuinka hyvin tukea ja ymmärrystä viranomaistahojen ja ohjelmistotalolta oli saatavilla asiakasyrityksille tulorekisteriin liittyvien ongelmien ilmaantuessa.

Tutkimus suoritettiin määrällisenä tutkimuksena ja aineistonkeruumenetelmänä toimi asiakasyrityksille lähetetty google forms linkki kyselylomakkeeseen, johon sai vastata vapaaehtoisesti ja täysin anonymisti. Kyselyn saivat kaikki Visma Passelin asiakasyritykset, joiden ohjelmassa oli palkanlaskentaosio. Yhteensä kyselyn saaneita yrityksiä oli 768, joista 115 asiakasyritystä vastasi kyselyyn.

Kyselyyn vastanneet yritykset pitivät tulorekisterin voimaantuloa pääasiassa positiivisena uudistuksena ja suurimman osan mielestä myös tulorekisterin käyttöönotto onnistui hyvin. Tiedotteet uudistuksesta tulivat asiakkaiden mielestä ajoissa ja tukea sekä ymmärrystä viranomaistahoilta ja ohjelmistotalolta oli saatavilla hyvin.

Eryteisesti asiakasyritykset olivat tyytyväisiä Visma Passelin asiakaspalvelun toimintaan ja sanoivat että viranomaistahoilta tuki ja ohjeistus oli liian vähäistä ja olisi muodostunut ongelmaksi, ellei Visma Passelilta olisi saanut niin toimivasti apua ongelmiin.

Kansallinen tulorekisteri on uusi tulon saajien tietorekisteri, joka otettiin käyttöön ensimmäistä kertaa 1.1.2019 ja sen käytöstä tuli välittömästi kaikkien tuloa maksavien yritysten velvollisuus. Tulorekisteri tuli siis hyvin nopealla aikataululla maanlaajuiseen käyttöön, joten myös ongelmatilanteita ja epäselvyyksiä tuli mukana huomattavia määriä. Tulorekisterin käyttöönotto laajenee entisestään vuonna 2020 kun vakuutusyhtiöt ja työttömyyslaitokset ottavat tulorekisterin käyttöön myös.

# SUCCESS OF THE INTRODUCTION OF THE NATIONAL INCOME REGISTER FROM THE VIEWPOINT OF SMB-BUSINESSES AND AUTHORITIES

Venho, Joonas

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business Administration

May 2019

Number of pages: 38

Appendices: 1

Keywords: Payroll administration, Tax administration, Payroll systems

---

The purpose of this thesis was to find out how well the introduction of the national incomes register was received by small to medium businesses and by the Visma Passeli software company. Some of the most important key points in the research was how well the introduction of the national incomes register was informed in advance and when the incomes register was taken to use, how well did the authorities and the Visma Passeli software company support customers when faced with problems concerning the incomes register.

The research was done as an, quantitative research and the the form used for information gathering was an google forms link to a survey, that was totally voluntary and anonymous. The survey was sent to all Visma Passeli customer companies that had integrated the payroll module in their Passeli program. All together the survey was sent to 768 companies and gathered 115 replies to the survey.

Majority of companies that replied to the survey, thought that the introduction of the income register was mostly positive, and most companies thought that taking the register to use went well. The information concerning the national income register came well in advance and support and understanding from the authorities and Visma Passeli was available well.

Companies were especially satisfied by Visma Passeli customer support and said that support and guidance from authorities was not enough and would have caused a problem for the customers if they didn't receive such good support for their problems from Visma Passeli.

The national income register is a new information register, that was taken to use for the first time 1.1.2019 and its use became a requirement for all companies that pay salaries. The national income register came very quickly to nationwide usage and for that reason it also caused a significant amount on issues and was not very clear. The usage of the national income register will expand in 2020 when the insurance companies and unemployment offices take the income register to use.

# SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TULOREKISTERI JA ANNETTAVAT ILMOITUKSET .....	6
2.1	Mikä on tulorekisteri ja ketkä käyttävät sen tietoja? .....	6
2.2	Työnantajailmoitukset- ja suoritukset tulorekisteriin .....	8
2.3	Ilmoitusten myöhästymisestä seuraavat sanktiot .....	9
2.4	Tulorekisterin tavoitteelliset hyödyt .....	10
	2.4.1 Työnantajan näkökulma .....	11
	2.4.2 Tulonsaajan näkökulma.....	11
	2.4.3 Tiedon käyttäjän näkökulma .....	13
2.5	Tekninen tiedonsiirtorajapinta .....	13
2.6	Tulorekisteriaineistojen muodostus ja lähetys Passeli ohjelmassa .....	15
2.7	Tulorekisterin tuloon valmistautuminen Visma Passelissa.....	18
3	TUTKIMUS .....	20
3.1	Tutkimusaihe.....	20
3.2	Tutkimusmenetelmä.....	20
3.3	Toimeksiantaja .....	22
3.4	Kyselytutkimuksen tulokset.....	23
3.5	Tulorekisteriongelmat Passelissa .....	29
4	TUTKIMUSANALYYSI- JA YHTEENVETO .....	32
4.1	Tutkimustulosten analysointi .....	32
4.2	Tulorekisteri nyt ja tulorekisterin tulevaisuus.....	35
	LÄHTEET.....	36
	LIITE 1 .....	38

## 1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön aihepiirinä on kansallisen tulorekisterin voimaantulo ja miten se on vaikuttanut pienten- ja keskisuurten yritysten toimintaan ja miten yritykset ovat ottaneet sen vastaan sekä heidän omasta näkökulmasta, että myöskin ohjelmistotalon näkökulmasta.

Kansallinen tulorekisteri on astunut voimaan 1.1.2019 ja opinnäytetyössä tullaan selvittämään asiakaskyselyiden ja selvitystyön avulla, miten voimaanastuminen on onnistunut. Miten kansallisen tulorekisterin voimaantuloon on varauduttu ennakkoon? Mitä mahdollisia ongelmia kansallisen tulorekisterin voimaantulo on aiheuttanut pienille- ja keskisuurille yrityksille? Mitä mahdollisia hyötyjä kansallisen tulorekisterin voimaantulo on tuottanut pienille- ja keskisuurille yrityksille? Miten tulorekisterin käyttöönotto on onnistunut käytännössä ohjelmistotalon näkökulmasta.

Toimeksiantajana tässä opinnäytetyössä toimii Porissa toimiva Visma Passeli, joka tuottaa taloushallinnon ohjelmistoja pienten- ja keskisuurten yritysten käyttöön. Olen itse työskennellyt Visma Passelissa marraskuun puolesta välistä lähtien ja alkuvuonna käsitellyt tulorekisteriin liittyviä ongelmia paljon asiakkaiden kanssa puhelimitse, sähköpostitse sekä etäyhteyden avulla korjannut ja avustanut asiakkaita tulorekisteriongelmiensa parissa.

## 2 TULOREKISTERI JA ANNETTAVAT ILMOITUKSET

### 2.1 Mikä on tulorekisteri ja ketkä käyttävät sen tietoja?

Kansallinen tulorekisteri on 1.1.2019 voimaantullut uusi kansallinen sähköinen tietokantarekisteri palkka- ja eläketiedoille sekä kaikille erilaisille etuuksille. Kansallisesta tulorekisteristä käytetään myös yleisesti lyhennettä Katre. (Isosävi, J 2019).

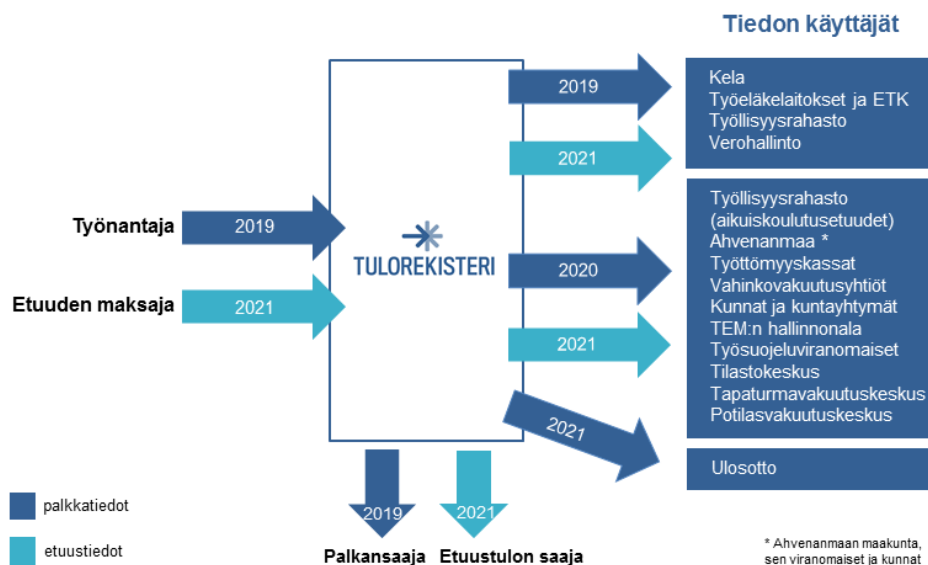
Rekisteriin ilmoitetaan henkilön ansiot maksukohtaisesti ja reaaliaikaisesti yksilötasolla. Tulorekisteriä säätelee melko uusi laki tulotietojärjestelmästä, joka astui voimaan tammikuussa 2018. (Isosävi, J 2019).

Tulorekisterin käyttöönoton jälkeen eri palkanmaksuja hoitavat tahot kuten työnantajat, taloushallintosovellukset, tilitoimistot jne. ilmoittavat palkkatiedot palkanmaksun jälkeen tulorekisteriin. Tulorekisteriin ilmoitetut tiedot ovat eri viranomaistahojen käytettävissä, eikä tietoja näin ollen tarvitse ilmoittaa, monissa eri muodoissa erikseen useaan eri paikkaan niin kuin tähän mennessä on tarvinnut toimia. (Isosävi, J 2019).

Tavoite kansallisen tulorekisterin uudistuksessa on siis keventää työnantajien ja muiden palkkaa maksavien tahojen hallinnollista taakkaa ja yksinkertaistaa viranomaisten käsittelyprosesseja. Tavoitteena tulorekisteriuudistuksella on myös, että ilmoituksiin liittyvien virheiden ja korjausten määrä vähenisi, kun tieto voidaan ilmoittaa sähköisesti yhdellä kertaa vain yhteen paikkaan. (Isosävi, J 2019).

Rekisterin tietojärjestelmästä vastaa valtiolla Verohallinto. Tulorekisteri otetaan käyttöön vaiheittain eri viranomaistahojen osalta ja näin ollen myös tulorekisteriin ilmoitettavat tiedot selventyvät ja lisääntyvät vaiheittain. (Isosävi, J 2019).

Tulorekisteriä olisi mahdollista tulevaisuudessa kehittää käyttämään osana reaaliaikaista verotusjärjestelmää, jossa vuosittaisista veroilmoituksista voitaisiin luopua. Koska tiedot välittyvät kaikille tiedonkäyttäjille reaaliaikaisesti, olisi mahdollista myös ennakkoveroprosentteja päivittää vuoden aikana joustavasti ja reaaliaikaisesti tulojen muutosten mukaisesti. (Isosävi, J 2019).



Kuvio 1. Tulorekisterin käyttöönoton aikataulus tiedonkäyttäjittäin. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Tulorekisterin tietoja käyttävät viranomaistahot heti vuodesta 2019 lähtien ovat siis Kela, Verohallinto, eläkelaitokset, Eläketurvakeskus ja Työllisyysrahasto. Tulorekisteriin ilmoitettavat tiedot perustuvat siihen mitkä tahot tulorekisteriä käyttävät. (Verohallinnon www-sivut 2019).

2019 alkaen on siis ilmoitettava tulorekisteriin kaikki palkansaajalle maksettava tulo eli palkat, palkkiot, työkorvaukset sekä muut ansiotulot, kuten luontoisedut. Myös palkasta vähennettävät erät ilmoitetaan, kuten ennakonpidätykset, eläkevakuutusmaksut, työttömyysvakuutusmaksut sekä sairauspäivärahat. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Vahinkovakuutusyhtiöt ja tapaturmavakuutusyhtiöt eivät kuitenkaan käytä vielä 2019 tulorekisterin tietoja, joten esimerkiksi sairauspoissaolojen sekä muiden poissaolotietojen ilmoittaminen tulorekisteriin on toistaiseksi vapaaehtoista. Vuodesta 2020 lähtien, myös poissaolotietojen ilmoitus täytyy tehdä tulorekisteriin.

## 2.2 Työnantajailmoitukset- ja suoritukset tulorekisteriin

Työnantajien tulee maksaa työnantajasuorituksina ennakonpidätykset työntekijöiden palkoista sekä muista suorituksista. Lisäksi työnantajan suorituksiin sisältyy työnantajan sairausvakuutusmaksu. (Ennakonperintälaki 1118/1996 14§).

Työnantaja perii työntekijän palkasta työntekijän verokortin mukaisesti ennakonpidätystä ja tilittää nämä yhdessä työnantajan sairausvakuutusmaksujen kanssa verottajalle. Työnantajan sairausvakuutusmaksua työnantaja joutuu maksamaan aina, jos työntekijä on sairausvakuutuslain mukaisesti vakuutettu Suomessa. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Työnantajan sairausvakuutusmaksun määrä lasketaan sairausvakuutuslain alaisten työntekijöiden yhteenlasketusta bruttopalkka määrästä. Vuonna 2019 työnantajan sairausvakuutusmaksun laskuperuste on 0,77% yhteenlasketuista bruttopalkoista. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Työnantajien tulee ilmoittaa työnantajien sairausvakuutusmaksut erillisilmoituksella kuukausittain sen jälkeen, kun kaikki kyseisen kuukauden palkat on maksettu, viimeistään seuraavan kuukauden 5. päivään mennessä. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Ennakonpidätykset ilmoitetaan normaalien palkkailmoitusten mukana tulorekisteriin viimeistään 5 päivää palkanmaksupäivän jälkeen. Työnantaja tilittää ennakonpidätykset ja työnantajan sairausvakuutusmaksut esimerkiksi suoraan OmaVero palvelussa. (Verohallinnon www-sivut 2019).

2018 vuonna maksetuista palkoista työnantajien on vielä lisäksi tullut ilmoittaa erillisellä vuosi-ilmoituksella tammikuun loppuun mennessä, mutta tulorekisteri uudistuksen myötä vuosi-ilmoituksia ei enää 2019 vuodesta lähtien tarvitse tehdä. (Verohallinnon www-sivut 2019).



Työnantajarekisterissä olevan työnantajan on toimitettava veroilmoitukset, vaikka kyseisellä kaudella ei olisikaan palkanmaksua. Tällöin tulorekisteriin lähetetään tieto ”Ei palkanmaksua”. Tämän voi tehdä joko OmaVero-palvelussa tai teknisen tiedonsiirto-rajapinnan avulla. (Mattinen, Orlando & Parnila 2017).

### 2.3 Ilmoitusten myöhästymisestä seuraavat sanktiot

Uuden tulotietojärjestelmän sääntöjen noudattamisen tueksi on asetettu sanktioita, mikäli palkanmaksajat eivät ilmoita tarvittavia tietoja ajallaan. Verottaja määrää palkkailmoitusten tekijälle myöhästymismaksun, mikäli ilmoitukset toimitetaan myöhemmin kuin palkanmaksupäivää seuraavan kalenterikuukauden kahdeksantena päivänä. (Laki tulotietojärjestelmästä 53/2018, 22 §).

Palkkailmoitusten laatijalla on varattu mahdollisuus toimittaa selvitys myöhästyneistä ilmoituksista ennen kuin myöhästymismaksuja määrätään, ellei selvitysten toimitus ole tapaukseen nähden tarpeetonta. Selvitysmahdollisuutta ei myöskään varata silloin, mikäli myöhästymismaksu on korkeintaan 200 euroa, ellei se ole erityisistä syistä tarpeellista. (Laki tulotietojärjestelmästä 22 §).

Myöhästymismaksuja ei kuitenkaan sanktioida ilmoitusten antajalle, mikäli ilmoitusten toimittaminen on viivästynyt palkanmaksajasta riippumattomista syistä tai laiminlyönnille on jokin muu pätevä tai erityinen syy. Myöhästymisestä seuraavia sanktioita ei määrätä myöskään silloin, mikäli myöhästyneen ilmoituksen perusteella määrätään laiminlyöntimaksu. Myöhästymismaksuja ei myöskään määrätä luonnolliselle henkilölle tai kuolinpesälle, ellei kyseessä ole elinkeinotoimintaan tai maa- ja metsätalouden liittyvistä ilmoituksista. (Laki tulotietojärjestelmästä 22§).

Myöhästymismaksusanktioihin on mahdollista hakea muutosta jälkikäteen palkanmaksajan tai muun verolain mukaisesti vastuussa olevan toimesta. Myöhästymismaksut eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia menoja. Myöhästymismaksusanktiot maksetaan valtiolle. (Laki tulotietojärjestelmästä 22§).

Myöhästymismaksusanktio määräytyy myöhästymisen perusteella. Myöhästymismaksu on kolme euroa jokaiselta myöhästyneeltä kalenteripäivältä ilmoituksen toimituspäivään asti. Kuitenkin myöhästymismaksun enimmäismäärä on 135 euroa. Mikäli ilmoitukset ovat yli 45 kalenteripäivää myöhässä, lisätään tuon 135 euron päälle 1 prosentti myöhässä ilmoitettujen ansioiden määrästä. (Laki tulotietojärjestelmästä 23§).

Mikäli myöhässä ilmoitettuja tietoja oikaistaan viimeistään 45 päivän kuluessa ei myöhästymismaksusanktioita määrätä. Myöhästyneiden ilmoitusten perusteena oleva myöhästymismaksusanktio on enimmillään 15 000 euroa kalenterikuukaudessa. Myöhästymismaksusanktiota voidaan oikaista, mikäli palkanmaksaja oikaisee liikaa ilmoitetun ansioiden määrän vastaamaan oikeata summaa. (Laki tulotietojärjestelmästä 23§).

Kansallisen tulorekisterin nopeasta voimaantulosta ja odotetuista suurista ongelmalanteista ja viivästyksistä johtuen verottaja on kuitenkin luvannut, ettei tulorekisteri-ilmoitusten myöhästymisestä anneta myöhästymismaksusanktioita vielä vuonna 2019. Mikäli ilmoitukset myöhästyvät paljon eikä selvityspyynnöistä huolimatta anneta tietoja ajallaan, voidaan palkkailmoitusten laatijalle määrätä viivästymismaksuja, mutta varsinaiset tulotietojärjestelmän mukaiset myöhästymismaksusanktiot astuvat voimaan vasta 2020. (Verohallinnon ww-sivut 2019).

#### 2.4 Tulorekisterin tavoitteelliset hyödyt

Tulorekisteriuudistus luo pohjan työtulojen ja erilaisten etuuksien yhteensovittamiselle reaaliaikaisesti tulevaisuudessa. Yhtenä tavoitteena on tukiin liittyvän byrokratian helpotus, jolloin voidaan luoda järjestelyitä, jotka tekisivät lyhytaikaisemmistakin töistä houkuttelevampia. Yhdessä perustulokokeilun kanssa tulorekisteriuudistuksen kokonaisvaltainen hyödyntäminen mahdollistaisi sosiaaliturvajärjestelmän laajemman uudistamisen. (Vehviläinen, A 2015).

Tulorekisterin voimaantulolla on pyritty hakemaan hyötyjä kaikkien tulorekisteriin osallisten tahojen näkökulmasta. Tulorekisteriuudistuksesta hyötyvät osapuolet voidaan jakaa karkeasti kolmeen erilliseen ryhmään, eli työnantajiin, tulonsaajiin sekä tietoja käyttäviin viranomaistahoihin.

#### 2.4.1 Työnantajan näkökulma

Tulorekisterin tavoitteena on selkeyttää ja yksinkertaistaa työnantajien ilmoittamisvelvollisuuksia. Tulorekisteriuudistuksen myötä työnantajien ei enää tarvitse tehdä useita ilmoituksia eri tahoille, vaan saavat ilmoitettua kaiken yhdellä kertaa tulorekisteriin, josta muut viranomaistahot voivat tietoja käyttää. (Verohallinnon [www-sivut 2019](#)).

Tietoja voidaan ilmoittaa joko manuaalisesti suoraan [tulorekisteri.fi](#) palvelussa kirjautumalla järjestelmään yrityksen ilmoitetuilla pankkitunnuksilla. Toinen tapa työnantajille ilmoittaa tiedot tulorekisteriin on niin kutsutun teknisen tiedonsiirtorajapinnan avulla. (Verohallinnon [www-sivut 2019](#)).

Yrityksen palkkahallinnon ja tulorekisterin välille luodaan näin sähköinen tiedonsiirtorajapinta, jolloin palkkatiedot voidaan ilmoittaa suoraan palkanlaskentaohjelmistosta tulorekisteriin, ilman että työnantajan tarvitsee kirjautua [tulorekisteri.fi](#) palveluun. (Verohallinnon [www-sivut 2019](#)).

#### 2.4.2 Tulonsaajan näkökulma

Tulonsaajalle tulorekisteri hyödyttää siten, että palkansaajan omat palkkatiedot, eläketulotiedot sekä tiedot maksetuista etuuksista on kaikki saatavilla yhdestä paikasta reaaliaikaisesti. Työnantajan ilmoitettua palkat tulorekisteriin ja tulorekisterin käsiteltyä aineiston, ovat palkkatiedot välittömästi palkansaajan nähtävillä. (Verohallinnon [www-sivut 2019](#)). Palkansaaja kirjautuu [tulorekisteri.fi](#) palveluun omilla henkilökohtaisilla pankkitunnuksillaan.

Uutena hyötynä palkansaajalle on myös se, että palkansaaja voi nyt tarkistaa tulorekisteristä onko työnantaja hoitanut työnantajavelvoitteisiin kuuluvat työnantajailmoitukset kuten ennakonpidätykset, eläkevakuutusmaksut, työttömyysvakuutusmaksut sekä tapaturmavakuutusmaksut. (Verohallinnon [www-sivut 2019](#)).

Ennen tulorekisteriä ei palkansaajalla ole ollut mahdollista tarkistaa työnantajavelvoitteiden hoitumista, vaan mahdolliset puutteet ovat saattaneet ilmetä vasta seuraavana vuonna esitetyjen veroilmoitusten, työeläkeotteiden tai muiden viranomaisasiointien yhteydessä. (Verohallinnon [www-sivut 2019](#)).

Koska kaikki tulot ilmoitetaan vuoden 2019 alusta lähtien tulorekisteriin, helpottaa tämä myös kansalaisen näkökulmasta siten että tulotiedot ovat aina ajantasalla, eikä tulotietoja tarvitse ilmoittaa viranomaistahoille esimerkiksi asumistukihakemusten tai vastaavien hakemusten liitteenä. Tulonsaaja voi tilata tulorekisteristä myös tulotietojaan koskevan tulorekisteriotteen. (Verohallinnon [www-sivut 2019](#)).

### 2.4.3 Tiedon käyttäjän näkökulma

Tiedon käyttäjän näkökulmasta tulorekisteri automatisoi tulorekisterin tietoja käyttävien viranomaistahojen prosesseja. Tulorekisteri mahdollistaa reaaliaikaisen valvonnan ja yksinkertaistaa muiden tietojen käyttäjien kanssa suoritettavaa asiointia. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Viranomaistahot ja muut tiedonkäyttäjät saavat kuitenkin tulorekisteristä vain sen tiedon, mihin heillä on oikeus ja mitkä ovat ehdottomia tiedonkäyttäjien toiminnassa ja päätöksentekoprosesseissa. Tulorekisteri ei siis tuo tiedonkäyttäjille mitään uusia oikeuksia saada tietoja. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Tulorekisterin tavoitteena valvonnan kautta on myös torjua harmaata taloutta. Ilmoituksissa olevat mahdolliset puutteet on helppo todeta hyvin pian palkanmaksun jälkeen tehdyn tulorekisteri-ilmoituksen perusteella. Koska tulorekisterin tiedot ovat yhdessä paikassa monen tahon käytettävänä, tulevat myös mahdolliset puutteet helpommin esille useiden eri tiedonkäyttäjien prosesseissa, jolloin puutteet on helpompi havaita nopeammin ja niihin reagointi on tehokkaampaa. (Verohallinnon www-sivut 2019).

## 2.5 Tekninen tiedonsiirtorajapinta

Yrityksen palkkahallinto voi käyttää tulorekisteri-ilmoituksien lähettämisessä teknistä tiedonsiirtorajapintaa eli eri järjestelmien välille rakennettavaa integraatiota. Tällä tavoin palkkahallinnon käyttämän palkanlaskentaohjelman ja tulorekisterin välille saadaan luotua sähköinen yhteys, jota pitkin tiedot siirtyvät suoraan kahden järjestelmän välillä. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Tämä vähentää manuaalisten työvaiheiden määrää ilmoittamisessa ja helpottaa myös yrityksen palkanlaskijaa koska palkanlaskija pystyy täten käyttämään samaa järjestelmää palkanlaskentaan ja palkkojen ilmoittamiseen. Samasta järjestelmästä laskettaessa ja ilmoitettaessa palkkoja, myös virheiden havainnoiminen ilmoituksissa on helpompaa jo ilmoituksia tehdessä, koska laskettuja ja ilmoitettavia tietoja voidaan vertailla rinnakkain samassa järjestelmässä. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Teknistä rajapintaa käytettäessä ei tarvita erillistä kirjautumista tai tunnistautumista tulorekisteriin. Tekninen tiedonsiirtorajapinta käyttää varmenteita, jotka muodostetaan yritykselle teknisen tiedonsiirtorajapinnan varmennehakemuksen kautta. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Varmenteita myönnetään vain palkkailmoituksia tekeväälle yritykselle, joten esimerkiksi tilitoimistot, jotka laskevat ja ilmoittavat useiden yritysten palkkoja samasta järjestelmästä hakevat vain yhden varmenteen tilitoimistolle itselleen ja ottavat tämän oman varmenteensa käyttöön tilitoimistovarmenteena ja käyttävät samaa varmennetta myös ilmoittaessaan muiden yritysten palkkoja. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Rajapinnan käyttö edellyttää siis tulorekisterin varmennepalvelun myöntämää digitaalista varmennetta. Varmenteilla tunnistetaan tietoja tuottava tai käyttävä organisaatio sekä varmistetaan tulorekisteriaineiston muuttumattomuus. Yrityksen haettua varmennetta tulorekisteristä, lähettää varmennepalvelu varmennetta hakevalle asiakkaalle siirtotunnuksen ja kertakäyttösalasanan. Tämä siirtotunnus ja salasana syötetään palkanlaskentaohjelmistoon, jolloin yhteys tulorekisterin ja ohjelmiston välille saadaan muodostettua. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Tulorekisteriin on mahdollista rakentaa kolmenlaisia teknisiä tiedonsiirtorajapintoja:

1. Reaaliaikainen Web Service -rajapinta
2. Viivästetty Web Service -rajapinta
3. SSH File Transfer Protocol -rajapinta (SFTP-rajapinta)

Mitä rajapintaa käytetään, riippuu palkkailmoitusten määrästä, sekä palkanlaskentaohjelmiston käyttämästä teknisestä tiedonsiirtorajapinnasta. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Reaaliaikainen Web Service -rajapinta on tarkoitettu käytettäväksi silloin, jos tulorekisteriin tehtäviä ilmoituksia on vähän. Reaaliaikaista rajapintaa käytettäessä ilmoittaja saa välittömän palautteen, että ilmoitus on vastaanotettu tulorekisterissä. Reaaliaikaista WS-rajapintaa käytettäessä on mahdollista ilmoittaa tiedot tulorekisteriin vain yksi ilmoitus kerrallaan. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Viivästettyä Web Service -rajapintaa käytetään silloin kun ilmoittaja toimittaa paljon ilmoituksia yhdellä kertaa tulorekisteriin. Palkanlaskentaohjelmistosta lähetetään aineisto tulorekisteriin, jolloin aineisto menee odottaa tilaan. Tulorekisteri käsittelee aineiston ja lähettää palkanlaskentaohjelmistoon takaisin vastaanottokuittauksen virhe-erittelyineen, jolloin aineiston tila muuttuu joko käsitellyksi tai menee virhe tilaan. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Aineiston mentyä käsitellyksi on aineisto lukittu, eikä aineistoa voi enää muokata ilman aineistosta tehtävää erillistä mitätöinti-ilmoitusta. Aineiston mentyä virhe tilaan, tulee vastaanottopalautteen mukana virhe-erittely, jossa on mainittu mitkä puutteet aiheuttivat aineiston virheeseen jäämisen. Tällöin voidaan aineistoa muokata vapaasti ja suorittaa lähetys uudelleen tietojen korjauksen jälkeen. (Verohallinnon www-sivut 2019).

Aineiston käsittelyaikaan vaikuttaa aineiston koko sekä mahdolliset useat lähetetyt aineistot. Aineistot käsitellään tulorekisterissä saapumisjärjestyksessä. Enimmäiskoko aineistolle on 50 Mt ja mikäli tämä ylittyy, tulee aineisto jakaa erillisiksi aineistoiksi. (Verohallinnon www-sivut 2019).

SFTP-rajapinta toimii kuten WS-rajapinta, mutta tulorekisterin käsiteltyä lähetetty aineisto tulee ilmoittajan noutaa yhteydellä erillinen palautetiedosto, joka sisältää käsittelypalautteen. SFTP-rajapintaa suositellaan silloin kun palkkailmoituksia lähetetään kerralla paljon ja ilmoittajalla ei ole mahdollisuutta käyttää WS-rajapintaa. (Verohallinnon www-sivut 2019).

## 2.6 Tulorekisteriaineistojen muodostus ja lähetys Passeli ohjelmassa

Tulorekisteriaineistojen lähetys Passeli palkanlaskentaohjelmiston kautta edellyttää asiakkaalta teknisen tiedonsiirtorajapinnan varmennetta. Asiakas saa haettua teknisen tiedonsiirtorajapinnan varmenteen tulorekisterin tulorekisteri.fi sivuston varmennepalvelusta.

Asiakkaiden tulee varmennetta hakiessa määrittää palvelussa, onko haettava varmenne vain yhden yrityksen varmenne vai onko kyseessä usean yrityksen palkkatietoja ilmoittava tilitoimistoyritys. Tilitoimistoyritykset saavat erilaisen varmenteen, joka on jaettavissa ohjelmaan luoduille muille yrityksille.

Varmennehaussa valittavaksi web service -kanavaksi asiakkaiden tulee valita viivästetty web service -kanava, koska passeliohjelmistot käyttävät kyseistä kanavaa. Kun varmenne on haettu, niin tulorekisterin varmennepalvelusta lähetetään asiakkaalle transfer id ja transfer password tiedot, jotka asiakas voi syöttää ohjelman tulorekisterin varmenne osioon ja näin linkittää kyseisen varmenteen yritykselleen.

Mikäli kyseessä on tilitoimistoyritys, tulee ensin asiakkaan varmennepalvelussa hakea tilitoimistovarmennetta ja asettaessa ohjelmaan tulee asiakkaan rastittaa ohjelmasta tilitoimistovarmenne kenttä. Tämän jälkeen, kun asiakas on syöttämässä varmenteita muille ohjelmaan luoduille yrityksille, tulee näiden yritysten varmenneasetus kohtaan lisävalikko ”käyttää toisen yrityksen varmennetta”. Asiakkaan tulee valita tuosta valikosta tilitoimistoyritys ja transfer id ja transfer password tietoja ei enää tarvita.

Kun asiakas luo ohjelmassa palkkoja ja hyväksyy palkkakirjaukset sekä kuittaa palkat maksetuiksi, muodostuu ohjelmassa olevaan tulorekisteriaineistot osioon tulorekisteriaineisto nimellä uusi palkkailmoitus. Tämän tiedoston voi lähettää suoraan kyseisestä osiosta, jonka jälkeen aineisto menee tilaan lähetetty. Kun aineisto on käsitelty tulorekisterin puolella, tulee tulorekisteristä passeli ohjelmaan vastaussanoma, jonka mukaisesti aineisto menee joko tilaan käsitelty tai virhe riippuen oliko aineiston sisällössä korjattavia tietoja.

Tulorekisterin puolella on asetettu erilaisia vaatimuksia, joita tulorekisteriaineiston tulee täyttää, jotta aineisto voi mennä läpi tulorekisteriin lähetyksessä. Tulorekisteriaineistolla on mentävä palkkatietojen ja ennakonpidätystietojen lisäksi myös vakuutus-tiedot sekä ammattikoodit. Palkansaajan ollessa Työntekijäneläkevakuutuksen (TyEL) alainen, pitää olla ohjelmaan luotu TyEL-vakuutustiedot sekä lisätty nämä tiedot palkansaajan henkilökortille ohjelmaan, jotta tieto välittyy aineistolle.



Vaikka palkansaaja ei olisi TyEL-vakuutettavien rajojen sisäpuolella ikänsä puolesta, tulee TyEL-vakuutustiedot olla lisätty henkilökortille joka tapauksessa. Tällöin aineistolle menee vakuuttamisen poikkeusluokkatieto 3 ”Ei eläkevakuutusvelvollisuutta”. Ohjelmaan luoduissa TyEL-tiedoissa tulee myös olla eläkejärjestelynumero asetettuna oikein.

Yrittäjäeläkevakuutuksen (Yel) alaisten henkilöiden tuloja ilmoitettaessa on puolestaan luotava ohjelmaan Yel-vakuutustiedot. Yel vakuutettavilla ei ole eläkejärjestelynumeroa ja Yel-tiedon mukana menee myös vakuuttamisen poikkeusluokkatieto 3 ”Ei eläkevakuutusvelvollisuutta”.

Ammattikoodit on ilmoitettava tulorekisteriin tilastokeskuksen TK10 taulun mukaisesti uusilla viisi numeroisilla ammattikoodeilla. Asiakkaan tulee siis luoda ohjelmaan tehtävänimike esim. Toimitusjohtaja ja hakea sitä vastaava ammattikoodi kuten 11200 Toimitusjohtaja. Luotu tehtävänimike tulee asettaa palkansaajan henkilökortille, jotta tieto välittyy tulorekisteriaineistolle.

Tulorekisteristä on asetettu myös muita rajoitteita palkkailmoituksille. Palkkailmoituksilla ei saa esimerkiksi olla negatiivisia tulolajeja. Erilaisille palkkatuloille ja korvauksille on asetettu omat tulolajit. Tuntipalkka ja kuukausipalkka esimerkiksi menevät tulorekisteriin tulolajilla 201 Aikapalkka. Lomarahat taas menevät omalla tulolajilla 213 Lomaraha. Negatiivisen summan rajoitteen takia, mikäli on esimerkiksi virheellisesti maksettu lomarahoja liikaa, ei voida tehdä korjausta seuraavassa palkanmaksussa vähentämällä kuukausipalkkaa koska kyseessä eri tulolaji.

Mikäli asiakas maksaa vahingossa väärällä tulolajilla palkkoja tai maksaa liian suuria summia sellaisella tulolajilla jota ei tulla maksamaan seuraavassa palkanmaksussa, tulee lähetetyistä aineistoista luoda mitätöintiaineistot ja lähettää ne tulorekisteriin. Aineiston mitätöinnin jälkeen asiakas voi luoda ohjelmassa alkuperäisestä palkkatositteesta korjaustositteen, jolloin muodostuu korjausaineisto ja lähettää sen jälkeen tuon korjatun aineiston tulorekisteriin.

Koska tulorekisteriin ilmoitettavien tietojen tulee olla täysin sen mukaiset, miten oikeasti on palkkahallinnossa toimittu, on ohjelmaan tehty jälkimuutokset estäviä lukituksia. Tulorekisteriaineiston lähetyksen jälkeen palkkakauden ja palkkatositteen tietoja ei pääse enää muuttamaan eikä poistamaan. Kaikissa virhetilanteissa tulee asiakkaan ensin mitätöidä lähetetty tulorekisteriaineisto ja sen jälkeen vasta pääsee muokkaamaan ohjelmaan syötettyjä tietoja kyseisen aineiston osalta.

Tulorekisteriin ilmoitettavat tiedot tulee olla täsmälliset, eli tulorekisteriin ilmoitettava maksettavan palkan määrä sekä palkanmaksupäivä tulee olla juuri ne summat mitä oikeasti on maksettu ja minä päivänä. Tulorekisteri on myös asettanut rajoitteita missä tilanteissa aineiston mitätöinnin saa tehdä ja milloin ei. Esimerkiksi maksettaessa liian vähän peruspalkkaa ei aineistoja saisi mitätöidä, vaan tehdään pelkkä korjaustositte.

Ongelmaksi tässä voi muodostua tulorekisterin ja ohjelmistotalon asettamien rajoitteiden yhteisvaikutus. Mikäli asiakas on unohtanut merkitä palkkatositteelle jonkin maksettavan lisän kuten ylityötunnit tai pyhäkorvauksen yms. ja ilmoittanut aineiston tulorekisteriin, muodostuu ongelmaksi se, että korvauksen puuttuminen ei ole oikeutettava syy mitätöinnille ja samanaikaisesti ohjelmistolle on asetettu rajoite, ettei korjaustositteille voi luoda uusia rivejä.

Tällaisessa tapauksessa oikea tapa toimia asiakkaan puolella on, että korvauksia ei makseta palkansaajalle kuin vasta seuraavassa palkanmaksussa, jolloin voidaan nuo puuttuneet korvaukset ilmoittaa tulorekisteriaineistolle oikein.

## 2.7 Tulorekisterin tuloon valmistautuminen Visma Passelissa

Tulorekisterin tuloon valmistauduttiin Visma Passelilla jo paljon ennen sen voimaantuloa. Kehitysosasto suunnitteli ja kehitti ohjelmistoon päivitystä tulorekisteriosiolle ja pyrki ennakoimaan mitä mahdollisia ongelmatilanteita todennäköisimmin muodostuu tulorekisterin tullessa voimaan ja miten niitä voitaisiin estää erilaisilla ohjelmistoon luoduilla rajoitteilla ja yleisellä ohjelmistoasettelulla.

Asiakkaille lähetettiin jo useita kuukausia ennen tulorekisterin voimaantuloa kaikissa asiakaspalvelun lähettämässä tukisähköposteissa lisänä linkki ”Tulorekisteri tulee, oletko valmis?”, joka ohjasi asiakkaat Visma Passelin omalle community ohjesivustolle, josta löytyy työntekijöiden tekemiä ohjeistuksia eri toiminnoille ja suuri määrä tulorekisteriohjeistuksia. (Rosengren, S 2018)

Ennen varsinaista tulorekisteriosion sisältämää ohjelmistopäivitystä Passeli palkanlaskentaohjelmistoon luotiin välipäivitys, joka sisälsi uuden osion ”Tulorekisterin ohjattu käyttöönotto”. Tuo toiminto sisälsi välilehdet erikseen kaikille tulorekisterin vaatimille perustiedoille ja asiakkaat pystyivät tuon toiminnon avulla asettamaan ohjelman perustiedot kuntoon jo ennen tulorekisterin voimaantuloa.

Varsinainen tulorekisteriosio tuli ohjelmaan vasta joulukuun lopulla ja tällä yritettiin välttää tulorekisterivarmenteisiin liittyviä ongelmia. Tulorekisterin varmennepalvelusta sai haettua varmenteita jo ennen tulorekisterin voimaantuloa, mutta varmenteen käyttöönotto ohjelmassa tulorekisterin rajapintaa käyttäen oli mahdollista ottaa käyttöön vasta 1.1.2019.

Koska tulorekisterin varmennepalvelussa myönnettyillä varmenteilla oli kahden viikon vanhenemisaika, pyrittiin tulorekisteritoiminnon tuomista ohjelmaan viivyttää, jotta asiakkaat eivät hakisi varmenteita ennen tammikuun alkua, jolloin niiden käyttöönotto tuli mahdolliseksi ohjelmassa.

## 3 TUTKIMUS

### 3.1 Tutkimusaihe

Kansallinen tulorekisteri tuli voimaan 1.1.2019 ja aiheutti suuria muutoksia yritysten palkkahallinnon toiminnassa ja muutti prosesseja, miten työnantajailmoituksia tehdään ja teknisten rajapintojen ja valvonnan edistämisen seurauksena myös asetti paljon rajoitteita ja sääntöjä ilmoitettaessa palkkatietoja ja erillisilmoituksia palkanlaskennan ohjelmistoista tulorekisteriin.

Tutkimusaiheena opinnäytetyössä on tarkoitus selvittää kansallisen tulorekisterin voimaantulon vaikutukset pienten- ja keskisuurten yritysten näkökulmasta sekä opinnäytetyön toimeksiantajana toimivan Visma Passeli ohjelmistotalon näkökulmasta. Lisäksi tutkimuksessa pyritään kartoittamaan mihin tulorekisterin mahdolliset ongelmat ja hyödyt kohdistuvat.

Tutkimuksen tulosten pohjalta pyrittiin myös analysoimaan tulorekisterin voimaantulon vaikutusten kehitys ensimmäisen puolenvuoden aikana ja tämän analyysin pohjalta arvioimaan mikä on tulorekisterin käytettävyys jatkossa sekä miten asiakasyritysten mielipiteet todennäköisesti muuttuvat tulevaisuudessa.

### 3.2 Tutkimusmenetelmä

Tämän opinnäytetyön tutkimus on tehty kvantitatiivisena tutkimuksena. Kvantitatiivinen tutkimus eli määrällinen tutkimus selvittää prosentuaalisesti tai lukumäärällisesti vastauksia esitettyihin kysymyksiin. Kvantitatiivinen tutkimus toteutetaan useimmiten standardisoiduilla tutkimuslomakkeilla, jossa on kohderyhmälle valmiiksi muotoillut vastausvaihtoehdot. (Heikkilä 2014).

Kvantitatiivinen tutkimus edellyttää riittävän suurta otantaa vastauksille, koska kyselylomakkeiden välillä ei päästä yhtä syvällisesti käsiksi kysymyksiin, kuin mitä kvalitatiivisella tutkimuksella, jossa kohderyhmää voidaan haastatella kasvotusten ja siten käsitellä asiaa huomattavasti syvällisemmin. (Heikkilä 2014)

Tutkimuksen menetelmäksi valittiin kvantitatiivinen tutkimus koska tulorekisteri on yhä melko uusi tietorekisteri ja siten yrityksillä on ollut mahdollisuus käyttää tulorekisteriä vasta muutamia kuukausia, eikä tulorekisterin käyttö ole kenellekkään täysin selvää. Tutkimuksessa pyrittiinkin tulorekisterin syvällisemmän analysoinnin sijaan saamaan suurella otannalla näkemystä, mitkä asiat tulorekisterin käyttöönotossa ja normaalissa käytössä ovat aiheuttaneet eniten ongelmia ja onko tulorekisterin käytettävyyden suunta paranemaan päin.

Tässä opinnäytetyössä kyselyn tutkimuslomakkeeksi valikoitui asiakasyrityksille sähköpostitse lähetetty linkki Google forms lomakkeeseen, johon asiakasyritykset saivat vapaaehtoisesti vastata. Google forms lomake soveltui tähän tutkimukseen erinomaisesti koska linkki lomakkeeseen oli mahdollista lähettää ryhmäsähköpostina kaikille valikoiduille asiakasyrityksille samanaikaisesti ja siihen pystyttiin keräämään vastauksia ilman että asiakasyritysten tarvitsi lähettää vastauksia erikseen sähköpostilla.

Yhteensä kyselylomakepohja lähetettiin 768 asiakasyritykselle ja vastauksia saatiin loppujen lopuksi 115. Vastausten lopullinen lukumäärä riittää mielestäni hyvin luotettavan määräänalyysin tekemiseen ja vastausten pohjalta saadaan selkeä näkemys mihin tulorekisterin käyttöönoton puutteet kohdistuivat ja mitkä ovat asiakasyritysten mielipiteet käyttöönottoon vaikuttaneista tekijöistä sekä tulorekisteristä yleisesti.

Kyselytutkimuksessa pienille ja keskisuurille ohjelmistotalon asiakasyrityksille on toimitettu vastauslomake, joka sisältää 10 arvioitavaa kysymystä, joista 5 kohdistuvat asiakasyritysten mielipiteisiin tulorekisterin voimaantulon toimivuudesta verottajan ja muiden viranomaistahojen puolelta ja 5 jälkimmäistä kysymystä asiakasyritysten mielipiteisiin ohjelmistotalon toiminnan sujuvuudesta tulorekisterin voimaantumoon liittyen.

Arviolla 1-4 suoritettavien 10 kysymyksen lisäksi, kyselylomakkeessa on vapaavalintainen tekstikenttä, johon asiakasyritykset saivat vapaasti ilmaista omin sanoin mielipiteensä tulorekisterin voimaantulon onnistumisesta ja tulorekisteristä yleisesti.

### 3.3 Toimeksiantaja

Tässä opinnäytetyössä toimeksiantajana toimi Porissa toimiva ohjelmistotalo Visma Passeli. Visma Passeli tuottaa taloushallinnon ohjelmistoja asiakasyritysten käyttöön ja tarjoaa asiakasyrityksille muun muassa palkanlaskennan, kirjanpidon, myyntireskontran, ostoreskontran ja varastohallinta moduulien käytön kaikki yhdessä ohjelmassa.

Taloushallinto ohjelmien lisäksi Visma Passeli tarjoaa asiakkaille myös mahdollisuuden ostaa yritykselle omat domain kotisivut, verkkokaupan yritykselle sekä Digital-Booker ajanvarausjärjestelmän. Taloushallinnon ohjelmat ovat ennen olleet paikallisesti tietokoneelle asennettavia ja muut ohjelmat selainpohjaisia, mutta nykyään myös taloushallinto on saatavilla selainpohjaisesti uuden ePasselin lanseerauksen seurauksena.

Visma on norjalainen ohjelmistoyritys, joka tarjoaa ohjelmistopalveluita pääasiassa pohjoismaiden alueella, mutta on laajentunut myös pohjoismaiden ulkopuolelle. Visamalla on kokonaisuudessaan yli 900 000 asiakasta ja yli 8250 työntekijää, joista Suomessa toimii noin 1200 työntekijää. Yritys on kasvanut laajasti yritysostojen seurauksena ja toimii nykyään Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Alankomaissa, Tanskassa, Romaniassa ja Latviassa. (Visman www-sivut 2019).

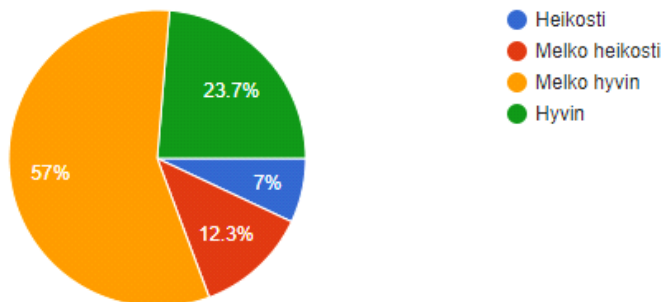
Passeli on alun perin porilaisen Heikki ja Mika Taipaleen perustama ohjelmistoyritys. Visma osti Passelin Taipaleen veljeksiltä pois lokakuussa 2011, jolloin yrityksestä tuli nimeltään Visma Passeli. (Aaltio 2017).

Nykyään Porissa pohjoisrannassa toimivassa ohjelmistoyrityksessä työskentelee yli 30 työntekijää. Vuonna 2018 Visma konsernin liikevaihto oli kokonaisuudessaan noin 1,13 miljardia euroa. Visma Passelin osuus liikevaihdosta oli n. 5,3 miljoonaa euroa, josta kertynyt liiketoiminnan tulos 1,78 miljoonaa euroa. (Asiakastieto www-sivut 2019)

### 3.4 Kyselytutkimuksen tulokset

Kuinka hyvin tulorekisterin voimaantulosta ja sen mukana tulleista velvollisuuksista tiedotettiin etukäteen ?

114 responses

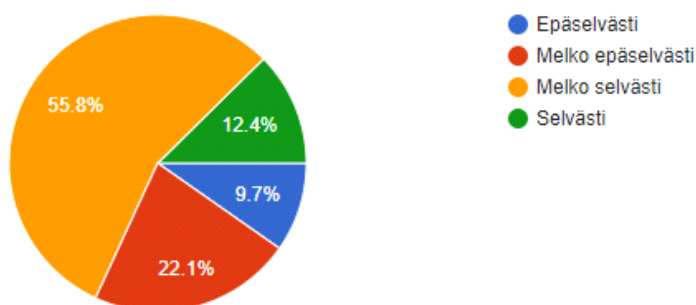


Kuvio 2. Tulorekisterin ennakkotiedottamiseen tyytyväisyys asiakasyrityksiltä.

Toisesta kuvioista huomaa selkeästi, että tulorekisterin voimaantulon ennakkotiedottaminen sujui asiakasyritysten mielestä hyvin, vastauksista 80,70% ollessa positiivisia.

Kuinka selkeästi tulorekisteri-ilmoitusten laadinnasta ja vaatimuksista on ohjeistettu ?

113 responses

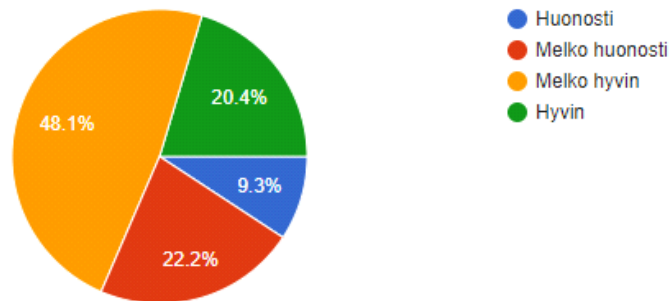


Kuvio 3. Tulorekisteri-ilmoitusten laadinnan ja vaatimusten ohjeistukseen tyytyväisyys asiakasyrityksiltä.

Kolmannesta kuvioista nähdään, että myös tulorekisteri-ilmoitusten laadinnan ja vaatimusten oheistus oli asiakasyritysten mielestä sujunut melko hyvin, vastauksista 68,20% ollessa positiivisia.

Kuinka ymmärtäväisesti verottaja ja muut viranomaistahot ovat reagoineet tulorekisteriuudistuksen mukanaan tuomiin ongelmatilanteisiin ja viivästyksiin ?

108 responses

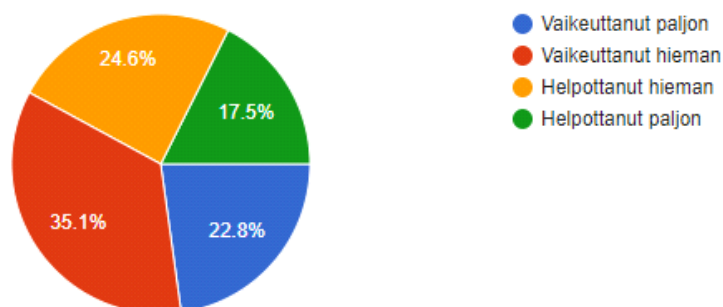


Kuvio 4. Verottajan ja muiden viranomaistahojen ongelmatilanteiden reagointiin tyytyväisyys asiakasyrityksiltä.

Viranomaistahojen reaktioihin tulorekisterin mukana tuomia ongelmia kohtaan asiakasyritykset olivat melko tyytyväisiä vastauksista 68,50% ollessa positiivisia.

Onko tulorekisteriuudistus kokonaisuudessaan helpottanut vai vaikeuttanut palkka- ja muiden ilmoitusten laadintaa ?

114 responses



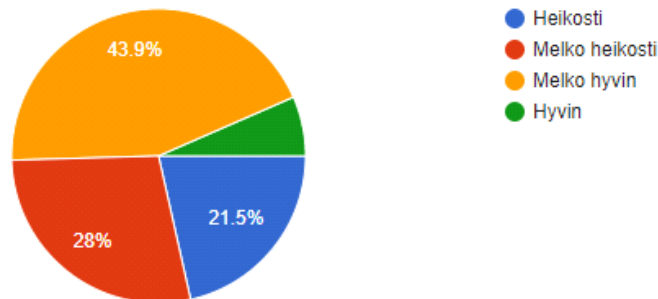
Kuvio 5. Asiakasyritysten mielipiteet tulorekisteriuudistuksen lopullisesta helpotuksesta tai vaikeutuksesta.

Selkeästi kyselyn huonoimman tuloksen sai kysymys tulorekisteriuudistuksen hyödyistä ilmoitusten helpottamiseksi, vastauksista vain 42,10% ollessa positiivisia.



Tulorekisteri-ilmoituksiin liittyvien ongelmatilanteiden ilmaantuessa, kuinka hyvin verottajalta ja muilta viranomaistahoilta on ollut saatavilla tukea ja ohjeistusta tilanteiden ratkaisemiseksi ?

107 responses

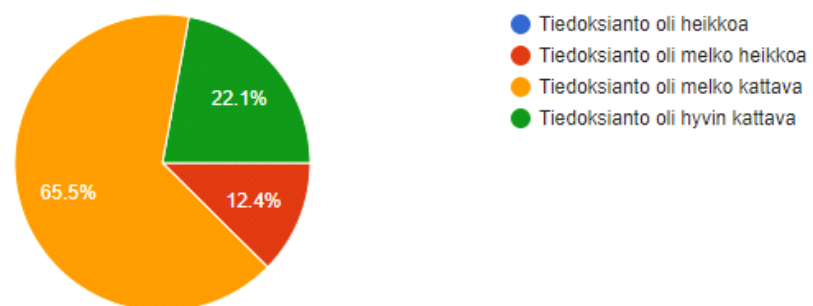


Kuvio 6. Verottajan ja muiden viranomaistahojen tukeen ja ohjeistukseen tyytyväisyys asiakasyrityksiltä.

Viranomaistahojen tukeen ja ohjeistukseen asiakasyritykset jakaantuivat mielipiteellisesti melko tasaisesti, vastauksista 50,50% ollessa positiivisia.

Oliko Visma Passelin antama tiedoksianto tulorekisterin voimaantulosta ja sen mukana tulevista toiminnallisista muutoksista tarpeeksi kattava ?

113 responses

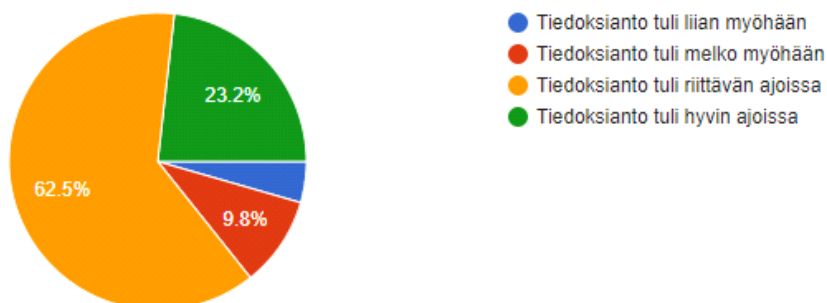


Kuvio 7. Visma Passelin tulorekisteritiedoksiannon kattavuuteen tyytyväisyys asiakasyrityksiltä.

Visma Passelin tiedoksiantoon tulorekisterin voimaantulosta ja uusista toiminnallisuuksista asiakkaat olivat erittäin tyytyväisiä, vastauksista 87,60% ollessa positiivisia.

### Tuliko tiedoksianto ohjelman toiminnallisuuksien muutoksista ja tehtävistä toimenpiteistä tarpeeksi ajoissa että ehditte valmistautumaan kunnolla ?

112 responses

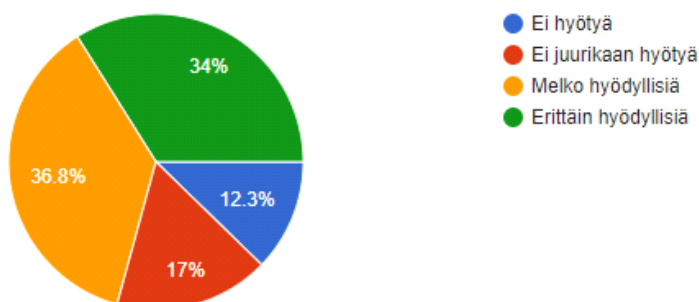


Kuvio 8. Passeli ohjelman toiminnallisuuksien muutoksiin ja tehtäviin toimenpiteisiin annetun tiedoksiannon aikataulutukseen kohdistuva tyytyväisyys asiakasyrityksiltä.

Enemmistö asiakkaista oli tyytyväisiä Passeli ohjelmiston muutoksiin kohdistuvan tiedoksiannon aikataulutukseen, vastauksista 85,70% ollessa positiivisia.

### Olivatko järjestetyt tulorekisteri webinaarit kuinka hyödyllisiä ?

106 responses

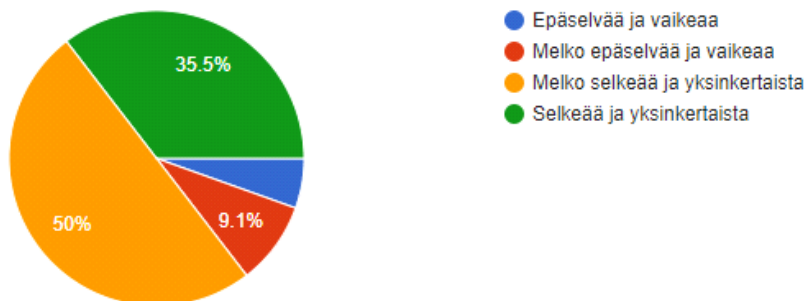


Kuvio 9. Visma Passelin järjestämiin tulorekisteri-webinaareihin kohdistuva tyytyväisyys asiakasyrityksiltä.

Visma Passelin järjestämiin tulorekisteri-webinaareihin asiakkaat olivat myös pääasiassa tyytyväisiä, vastauksista 70,80% ollessa positiivisia ja jopa yli kolmannes asiakkaista piti webinaareja erittäin hyödyllisinä.

## Onko tulorekisteriaineistojen luonti ja lähetykset ohjelmasta ollut selkeää ja yksinkertaista ?

110 responses

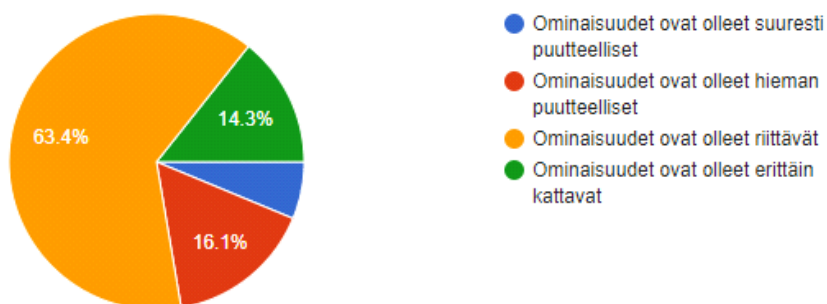


Kuvio 10. Tulorekisteriaineistojen luonnin ja lähettämisen yksinkertaisuuteen tyytyväisyys asiakasyrityksiltä.

Tulorekisteriaineistojen luontiin ja lähetykseen Passeli ohjelmasta asiakasyritykset olivat erittäin tyytyväisiä, vastauksista 85,50% ollessa positiivisia ja yli kolmannes vastanneista piti toimintoja erittäin selkeinä ja yksinkertaisina.

## Ovatko ohjelmistosta löytyvät ominaisuudet olleet riittävät tarvittavien tietojen ilmoittamiseksi tulorekisteriin ?

112 responses



Kuvio 11. Passeli ohjelmistosta löytyvien ominaisuuksien riittävät toiminnot asiakasyritysten mielestä.

Passeli ohjelmiston toiminnallisuudet olivat enemmistön mielestä riittävät tulorekisteri-ilmoituksiin, vastauksista 77,70% ollessa positiivisia.

Kyselytutkimuksen viimeisenä kohtana asiakasyrityksillä oli mahdollisuus vastata omin sanoin vapaasti tulorekisteriuudistuksesta. Kirjallisia vastauksia tuli yhteensä 41 kappaletta.

Kirjallisten vastausten koonnin yhteenvedona vastauksista 8 kappaletta oli positiivisia, 8 neutraaleita ja 25 negatiivisia. Positiiviset vastaukset kohdistuivat enimmäkseen Visma Passelin ohjeistuksen laatuun ja saatuun asiakaspalveluun. Negatiiviset vastaukset jakaantuivat melko tasaisesti viranomaistahoja ja Visma Passelia kohtaan

Negatiivisten vastausten pääasiallisina puutoskohteina olivat käyttöönoton kiireinen aikataulu tammikuun alussa ja tulorekisteriaineistojen lähetysten rajapintasäännöt, joiden takia monet aineistot tulivat virheellisinä takaisin puuttuvien tietojen takia. Alla muutamia esimerkkejä saaduista positiivisista ja negatiivisista vastauksista.

*”Asiat ovat sujuneet hyvin. Erityskiitos erittäin hyvästä asiakaspalvelutilanteesta, jossa Visma Passelin asiantuntija hoiti hommansa upean tehokkaasti.”*

*”Pienen harjoittelun jälkeen lähtenyt hyvin käyntiin. Ongelmiin sai nopeasti apua ja ratkaisut olivat yksinkertaisia.”*

*”Tulorekisterin oli tarkoitus helpottaa työtaakkaa, meillä se on tuonut vaan lisätyötä, verottajalta tulee joka päivä mitä ihmeellisempiä selvityspyyntöjä, tarvittavaa tukea emme ole saaneet, kukaan ei ole osannut kertoa mistä tämä johtuu tai mitä voisimme tehdä toisin.”*

*”Kokonaisuudessa byrokratia lisääntyi. Aikataulupakko, lyhyt määräaika, ilmoitusten määrä sekä mihin ja milloin mitäkin ilmoitetaan todella sekavaa ja stressaavaakin seurattavaa pienessä yrityksessä. Lisäksi ei tunnu järkevälle ilmoitella omilla henkilökohtaisilla verkkopankkitunnuksilla yrityksen asioita, pitäisi olla omat erilliset tunnukset yrityksen asioiden hoitoon.”*

### 3.5 Tulorekisteriongelmat Passelissa

Tulorekisterin käyttöönotto aiheutti suuren määrän ongelmia Passeli ohjelmassa ja asiakkaiden asiakaspalveluun soitettujen tukipuheluiden määrä moninkertaistui tammi- ja helmikuun aikana. Passeliohjelmassa ongelmien määrä oli onneksi suhteellisen siedettävä verrattuna moniin muihin ohjelmistoihin ja viranomaistahoihin, joissa järjestelmiä jopa kaatui suurien yhtäkkisten yhteydenottojen ja toimintojen käytön seurauksena.

Ongelmia ilmentyi heti varmenteiden hakemisesta lähtien. Monet asiakkaat olivat varmennehakemuksessa hakeneet väärää kanavaa pitkin varmenteen ja valinneet joko reaaliaikaisen web service - tai sftp-kanavan. Tällöin asiakkaita ohjeistettiin hakemaan uusi varmenne tulorekisteri.fi varmennepalvelusta. Osalla asiakkaista oli myös varmenteet haettu niin ajoissa, että ne olivat ehtineet vanhentua ja jotkut tilitoimistot olivat hakeneet normaaleja varmenteita eivätkä tilitoimistovarmenteita. Myös näissä tapauksissa ratkaisuna oli uuden varmenteen hakeminen tulorekisteri.fi varmennepalvelusta.

Seuraava suuri ongelmatilanteiden aiheuttaja oli eläkevakuutustiedot, joihin tulorekisterin rajoitusten myötä piti Tyel tietojen lisäksi ilmoittaa eläkejärjestelynumero. Suuri osa asiakkaista oli joko jättänyt kokonaan eläkejärjestelynumeron laittamatta ohjelmaan tai olivat kirjoittaneet sen virheellisessä muodossa. Eläkejärjestelynumero tuli ilmoittaa tulorekisteriin 11 merkkiä pitkänä, muodossa XX-ZZZZZZZZ, jossa alkuun tulee eläkelaitoksen koodi ja väliviivan perään 8 merkkiä pitkä järjestelynumero. Näitä eläkejärjestelynumeroita ohjeistettiin ja korjattiin asiakkaille etäyhteyden avulla.

Toinen eläkevakuutukseen liittyvä tulorekisteri ongelma oli Yel-vakuutukset, joita ei oltu asetettu ohjelman henkilötietoihin ja näin ollen tulorekisteriaineistolta jäi puuttumaan poikkeusluokkatieto 3 ”Ei eläkevakuutusvelvollisuutta”. Näitä virheitä ilmentyi suuri määrä helmi- ja maaliskuussa, kun eläkelaitokset ja verottaja alkoivat lähettää yrittäjille selvityspyyntöjä ilmoitettuihin tietoihin liittyen. Näistä vanhoista aineistoista, jotka oli sitten jo lähetetty virheellisin tiedoin tulorekisteriin ohjeistettiin asiakkaita etäyhteyden välityksellä, miten aineistoista saadaan luotua korjausaineistot koko alkuvuodelta ja miten ne lähetetään tulorekisteriin vanhan aineiston päälle.

Maksettavat ja vähennettävät palkkalajit myös aiheuttivat ongelmia, koska jokaiselle palkkalajille on määritelty tietty tulolaji joka on tulorekisterin käyttämä tieto. Osalla asiakkaista puuttui näitä tulolajitietoja palkkalajien taustatiedoista, jolloin aineisto meni tulorekisterissä virheeseen ja asiakkaita ohjeistettiin miten tulolajit tulee asettaa palkkalajeille.

Vähennettäessä palkkalajeilla esimerkiksi tilanteessa, jossa asiakkaalle oli virheellisesti maksettu liikaa jotain palkkalajia edellisessä palkanmaksussa, muodostui ongelma negatiivisten summien ilmoittamisessa tulorekisteriin. Tulorekisterin sähköinen järjestelmä ei hyväksy negatiivisia määrätietoja, jolloin asiakas voi vähentää vain sellaisella palkkalajilla, jolla myös maksetaan palkkaa kyseisellä kaudella tai vaihtoehtoisesti luoda korjaustositteen edellisestä ilmoitetusta kaudesta.

Korjausaineistoilta ei kuitenkaan voi poistaa rivejä, joten mikäli maksettu palkkalaji tulisi poistaa kokonaan tuli asiakkaiden tehdä lähetetystä aineistosta korjausaineisto, jossa merkitsevät kyseisen palkkalajin perusteettomaksi eduksi ja voi sen jälkeen seuraavassa palkanmaksussa suorittaa perusteettoman edun takaisinperinnän. Korjausaineistolle ei myöskään voi lisätä rivejä, joten mikäli palkanmaksussa oli jäänyt jokin palkkalaji kokonaan maksamatta ei sitä pysty enää lisäämään korjausaineistolle ja silloin oikea toimintatapa olisi lisätä kyseinen palkkalaji vasta seuraavassa palkanmaksussa.

Palkkakausien virheelliset tiedot aiheuttivat myös suuria ongelmia Passelissa. Osa asiakkaista oli virheellisesti merkinnyt esimerkiksi maaliskuussa maksettavat palkat raportoitumaan huhtikuulle, jolloin ohjelman sisäinen palkkakirjanpito oli virheellinen ja myös ohjelmasta luotava työnantajan erillisilmoitus antoi vääriä lukuja koska erillisilmoituksen luonti seuraa palkkakausien raportoimiskaukua. Ongelman tästä teki se, että tulorekisteriaineiston mentyä tilaan käsitelty, lukittui palkkakausi ohjelmasta niin ettei sen tietoja voi enää muuttaa. Tällaisissa tapauksissa ohjeistettiin asiakkaita, ettei ole muuta ratkaisua kuin luoda lähetetystä aineistosta mitätöintiaineisto ja lähettää se tulorekisteriin. Kun mitätöintiaineisto on käsitelty, aukeaa lukitus ja palkkautta voidaan sen jälkeen muokata ja luoda ja lähettää sen jälkeen korjausaineisto tulorekisteriin.

Suurimmat tulorekisterin mukanaan tuomat ongelmat Passeli ohjelmassa liittyvät yhteyksissä ilmenneisiin ongelmiin ja rajapintasiirroissa muodostuneisiin häiriöihin, joissa saattoi käydä esimerkiksi niin että asiakas loi ja lähetti tulorekisteriaineiston tulorekisteriin, mutta aineisto jäikin Passeli ohjelmassa tilaan lähetetty, eikä päivittynyt siitä eteenpäin tai että lähetetty aineisto oli mennyt virheeseen ja virheellisen aineiston poiston jälkeen palkkatapahtumat olivatkin ohjelmassa edelleen tilassa maksettu ja lähetetty tulorekisteriin, jolloin kaikki toiminnot kyseiseen palkkakauteen ovat lukossa eikä päästä tekemään uutta aineistoa.

Tällaisten virheiden ilmaantuessa asiakkaiden tietokoneille avattiin etäyhteys ja asiakastuki joutui menemään suoraan asiakkaan ohjelman tietokantaan ja muuttamaan tietokannan tiedot manuaalisesti tilaan, jossa kyseistä aineistoa ei olisi koskaan lähetettykään ja siten asiakas pystyi tekemään palkkakauden hyväksynnän ja maksukuittauksen uudelleen, jolloin muodostuu uusi aineisto, jonka asiakas voi sitten lähettää tulorekisteriin.

## 4 TUTKIMUSANALYYSI- JA YHTEENVETO

### 4.1 Tutkimustulosten analysointi

Kyselytutkimukseen vastanneiden asiakasyritysten mielestä tulorekisterin voimaantuloista ja sen mukana tulleista velvollisuuksista tiedotettiin etukäteen pääasiassa hyvin, vastauksista 80,70% ollessa positiivisia vastauksia. Vastauksista enemmistöosuus 57,00% oli lievästi positiivisen kannalla mutta myös 23,70% oli sitä mieltä, että ennakkotiedottaminen onnistui erittäin hyvin ja vain 7,00% asiakkaista piti tiedoksiantoa heikkona.

Kysyttäessä kuinka selkeästi tulorekisteri-ilmoitusten laadinnasta ja vaatimuksista ohjeistettiin, asiakkaat olivat tähänkin melko tyytyväisiä vastauksista 68,20% ollessa positiivisia. Tähänkin kysymykseen enemmistöosuus 55,80% asiakkaista oli lievästi positiivisen kannalla ja 12,40% piti ohjeistusta erittäin selkeänä. 9,70% asiakkaista piti ohjeistusta epäselvänä.

Verottajan ja muiden viranomaistahojen ymmärtäväisyyteen tulorekisterin mukanaan tuomien ongelmatilanteiden ja niiden seurauksena syntyneisiin viivästyksiin asiakasyritykset olivat myös melko tyytyväisiä, vastauksista 68,50% ollessa positiivisia. Vastauksista lähes puolet 48,10% oli lievästi positiivisen puolella mutta myös erittäin positiivisena reagointia piti 20,40% asiakkaista ja vain 9,30% piti reagointia huonona.

Negatiivisimmat vastaukset kyselytutkimuksessa tulivat kysyttäessä tulorekisteriuudistuksen lopullista hyötyä, eli onko uudistus helpottanut vai vaikeuttanut palkkailmoitusten laadintaa. Vastaukset olivat selkeästi negatiivisen puolella, vastauksista vain 42,10% ollessa positiivisia. Asiakkaista jopa 22,80% vastasi, että uudistus vaikeutti paljon ilmoitusten laadintaa. Uudistusta paljon helpottavana piti vain 17,50% asiakkaista.



Kysyttäessä kuinka hyvin verottajalta ja muilta viranomaistahoilta oli tarjolla tukea ja ohjeistusta ongelmatilanteiden ilmaantuessa olivat vastaukset marginaalisesti positiivisen puolella, vastauksista 50,50% ollessa positiivisia. Negatiivisemmän kuvan vastauksille antaa kuitenkin se että 21,50% asiakkaista piti viranomaisten tukea ja ohjeistusta heikkona ja vain 6,60% asiakkaista hyvänä.

Visma Passelin antamaan tiedoksiintoon tulorekisterin voimaantulosta ja sen mukana tulevista toiminnallisista muutoksista asiakkaat olivat hyvin tyytyväisiä, vastauksista jopa 87,60% ollessa positiivisia ja vastauksista jopa 22,10% piti tiedoksiintoa erittäin kattavana. Ketään vastanneista ei pitänyt tiedoksiintoa heikkona, vaan myös kaikki negatiiviset vastaukset olivat vain lievästi negatiivisen puolella.

Myös tiedoksiannon ajankohdan riittävään ennakkoon asiakkaat olivat pääasiassa erittäin tyytyväisiä, vastauksista jopa 89,70% ollessa positiivisia. Asiakkaista jopa 23,20% oli sitä mieltä, että tiedoksiinto tuli hyvin ajoissa ja vain 4,50% asiakkaista piti tiedoksiannon ajankohtaa liian myöhäisenä.

Visma Passelin järjestämien tulorekisteri webinaarien hyödyllisyyteen asiakasyritykset olivat myös tyytyväisiä, vastauksista 70,80% ollessa positiivisia. Webinaareja erittäin hyödyllisinä piti jopa 34% eli yli kolmannes vastanneista. Vain 12,30% asiakkaista ei pitänyt webinaareja mitenkään hyödyllisinä.

Kokonaisuudessaan positiivisimmat vastaukset kyselytutkimuksessa tulivat, kysyttäessä oliko Passeli ohjelmistosta tulorekisteriaineistojen luonti ja lähetys yksinkertaista ja selkeää, vastauksista 85,50% ollessa positiivisia ja jopa 35,50% piti aineistojen luontia ja lähetystä erittäin selkeänä ja yksinkertaisena. Vastaajista vain 5,40% asiakkaista piti aineistojen luontia ja lähetystä epäselvänä ja vaikeana.

Ohjelmistosta löytyvien ominaisuuksien kattavuuteen tulorekisteriaineistojen luontia ja lähetystä varten asiakkaat olivat myös pääasiassa tyytyväisiä, vastauksista 77,70% ollessa positiivisia. Vastaukset olivat enimmäkseen vain lievästi positiivisia, asiakkaista vain 14,30% pitäessä ominaisuuksia erittäin kattavina. Suuresti puutteellisina ominaisuuksia ei kuitenkaan pitänyt kuin 6,20% asiakkaista.

Kyselytutkimuksessa suurimpaan osaan kysymyksistä asiakasyritykset antoivat positiivisia vastauksia ja pääosassa kysymyksiä positiivisten vastausten prosentuaalinen osuus vaihteli välillä 68,20%-89,70%. Kuitenkin ehkä kyselyn tärkeimpänä olleeseen kysymykseen eli asiakasyritysten lopulliseen mielipiteeseen tulorekisteriuudistuksen hyödyistä eli onko tulorekisteri helpottanut vai vaikeuttanut palkkailmoitusten ja muiden ilmoitusten laadintaa oli vastauksista enemmistö negatiivisia.

Kirjallisissa vastauksissa myöskin asiakkaiden vastauksissa toistui kaava, jossa ennakoinformaatioon ja tarjolla olleeseen tukeen ja ohjeistukseen oltiin pääasiassa tyytyväisiä mutta kokonaisuudessaan asiakkaiden mielestä tulorekisterin käyttöönotto lisäsi ilmoittamisen määrää ja byrokratiaa palkkojen ilmoittamisessa. Lisäksi myös tulorekisterin voimaantulon aikataulus aiheutti paljon kritiikkiä. Asiakkaiden mielestä tulorekisteri tuli liian nopeasti ja liian laajasti voimaan ja asetetut ilmoitusajat eivät olleet riittävät.

Suurin osa vastauksista oli myöskin vain hieman positiivisen tai negatiivisen puolella, joten voidaan päätellä, että asiakkaiden mielipiteissä on pientä epävarmuutta siitä mitä mieltä asiakkaat loppujen lopuksi ovat. Tutkimustulokset antavat kuitenkin luotettavasti suuntaa antavaa kuvaa mitkä tulorekisterin voimaantulon osa-alueet ovat olleet enemmän positiivisia ja missä tulorekisterin voimaantulon osa-alueissa olisi ollut parantamisen varaa. Tutkimustulosten pohjalta voidaan myös tehdä melko luotettavaa arviota tulorekisterin tulevaisuudesta ja asiakasyritysten mielipiteiden kehityssuunnasta.

Asiakkaille lähetetyn tulorekisteri kyselytutkimuksen vastaustulosten luotettavuuteen voidaan olla melko luottavaisia, sillä tulokset perustuvat 115 asiakasyrityksen vastauksiin ja myös kirjallisia vastauksia saatiin yhteensä 41 kappaletta. Kyselytutkimuksen vastausmäärä oli huomattavasti odotettua parempi, sillä ennako-odotuksena oli, että vastauksia voitaisiin saada positiivisimman arvion mukaan noin 50-70 kappaletta.

## 4.2 Tulorekisteri nyt ja tulorekisterin tulevaisuus

Tulorekisteri tuli käyttöön erittäin nopeasti ja erittäin laajasti ja aiheutti voimaantullessaan suuren määrän ongelmia ja sen seurauksena työllisti palkanlaskijoita, ohjelmistotaloja ja viranomaistahoja erittäin paljon. Tammi-maaliskuussa ongelmien määrät olivat niin suuria, että monet eri tulorekisteriin liitoksissa olleet järjestelmät kaatuivat, mikä puolestaan aiheutti taas lisää ongelmia ja tukipuheluita ohjelmistotaloille ja viranomaistahoille.

Huhti-toukokuussa ongelmien lukumäärä on kuitenkin suuresti alentunut alkuvuoden suurista ongelmista ja tulorekisterin käyttö alkaa pikkuhiljaa tuntumaan luonnolliselta niin palkanlaskijoilla kuin myös ohjelmistotaloilla ja epäselvyydet sekä toimintojen eroavaisuudet eri järjestelmien yhteistoiminnassa on suurilta osin selvitetty. Varmen-teisiin ja tulolajeihin liittyvät ongelmat ovat pitkälti jo historiaa. Eläkevakuutuksiin, ammattiluokkiin ja erillisilmoituksiin liittyviä ongelmia esiintyy edelleen säännöllisesti mutta yhä vähenevissä määrin.

Omakohtaiset kokemukseni Visma Passeli ohjelmistotalolla ovat melko vahvasti linjassa asiakasyritysten kyselytutkimuksen vastausten kanssa, sillä tammi- ja helmikuun aikana tukipuheluiden ja erilaisten ongelmien määrä oli niin valtava, että puhelinlinjat ruuhkautuivat todella pahasti. Tukipalveluiden ruuhkautuminen viittaa selkeästi siihen, että uudistus tuli voimaan liian nopeasti ja tulorekisterijärjestelmän toiminnallisuudessa oli puutteita.

Kuitenkin ongelmatilanteiden ratkaisu oli tehokasta ja suurin osa tukipuheluista saatiin ratkaistua todella nopeasti. Pidempikestoiset ongelmat johtuivat enimmäkseen eri järjestelmien välisten yhteyksien epäselvyyksistä, sekä tiedonsiirtorajapinnan rajoituksesta, joita selviteltiin tulorekisteripalvelun kanssa aktiivisesti.

Kaiken kaikkiaan voidaan olettaa, että tulorekisteri tulee tulevaisuudessa olemaan hyvinkin toimiva järjestelmä ja sitä kautta myös tämän hetkiset negatiiviset ja epävarmat mielipiteet tulorekisteristä muuttuvat enemmän positiiviseen suuntaan ja tulorekisteri tulee tulevaisuudessa todennäköisesti helpottamaan suuresti yrittäjien, palkanlaskijoiden, ohjelmistotalojen sekä viranomaistahojen työskentelyä ja selvittelyä.

## LÄHTEET

Isosävi, J. 2019. Mikä on tulorekisteri? <https://www.palkkaus.fi/Cms/Article/mika-on-tulorekisteri>

Verohallinnon www-sivut. 2019. [https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/yritys\\_tyonantajana/verohallinnolle\\_maksettavat\\_ja\\_ilmoitet/](https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/yritys_tyonantajana/verohallinnolle_maksettavat_ja_ilmoitet/)

Verohallinnon www-sivut. 2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri>

Verohallinnon www-sivut. 2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksen-maksajat/seuraamusmaksu/>

Verohallinnon www-sivut. 2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/yritykset-ja-organisaatiot/suorituksen-maksajat/ilmoittamisen-kanavat/tekninen-rajapinta/>

Verohallinnon www-sivut. 2019. <https://www.vero.fi/tulorekisteri/tietoa-meist%C3%A4/>

Rosengren, S. 2018. Tulorekisteri tulee, oletko valmis? Viitattu 19.5.2019. <https://community.visma.com/t5/Passeli-Yritys-kayttovinkit/Tulorekisteri-tulee-oletko-valmis/ta-p/144668>

Vehviläinen, A. 2015. Kansallinen tulorekisteri otetaan käyttöön vuonna 2019. Viitattu 28.5.2019. [https://vm.fi/artikkeli/-/asset\\_publisher/kansallinen-tulorekisteri-otetaan-kayttoon-vuonna-2019](https://vm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/kansallinen-tulorekisteri-otetaan-kayttoon-vuonna-2019)

Laki tulotietojärjestelmästä 12.01.2018/53 muutoksineen.

Ennakonperintälaki 20.12.1996/1118 muutoksineen.

Mattinen, K., Orlando, C & Parnila, K. 2017. Palkanlaskenta käytännönläheisesti. Helsinki: Helsingin seudun kauppakamari. Viitattu 4.6.2019. <https://kauppakamari-tieto-fi.lillukka.samk.fi/fi/s/ak/kirjat/palkanlaskenta-kaytannonlaheisesti-2-painos-2017/4-tyonantajan-tilitys-ja-ilmoitusvelvollisuudet/?coll=1>

Aaltio, M. 2017. Hevosmies ja miljonääri, Passelin ja Aromipesän kehittäjä Heikki Taipale, 54, on kuollut. Aamulehti. Viitattu 4.6.2019. <https://www.aamulehti.fi/kulttuuri/hevosmies-ja-miljonaari-passelin-ja-aromipesan-kehittaja-heikki-taipale-54-on-kuollut-200166281>

Visman www-sivut. 2019. Viitattu 4.6.2019. <https://www.visma.fi/tietoa-vismasta/>

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. 9 uud. p. Helsinki: Edita Publishing Oy. Viitattu 9.6.2019. <http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>

Asiakastieto www-sivut. 2019. Viitattu 10.6.2019 <https://www.asiakastieto.fi/yritykset/fi/visma-passeli-oy/10435606/taloustiedot>

LIITE 1